

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ ОКВИРНЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЗАШТИТИ И ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ КАРПАТА

Члан 1.

Потврђује се Оквирна конвенција о заштити и одрживом развоју Карпата, сачињена у Кијеву, 22. маја 2003. године, у оригиналу на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Оквирне конвенције о заштити и одрживом развоју Карпата у оригиналу на енглеском и у преводу на српски језик гласи:

„FRAMEWORK CONVENTION ON THE PROTECTION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE CARPATHIANS

"The Parties",

ACKNOWLEDGING that the Carpathians are a unique natural treasure of great beauty and ecological value, an important reservoir of biodiversity, the headwaters of major rivers, an essential habitat and refuge for many endangered species of plants and animals and Europe's largest area of virgin forests, and AWARE that the Carpathians constitute a major ecological, economic, cultural, recreational and living environment in the heart of Europe, shared by numerous peoples and countries;

REALIZING the importance and ecological, cultural and socio-economic value of mountain regions, which prompted the United Nations General Assembly to declare 2002 the International Year of Mountains; RECOGNIZING the importance of Mountain areas, as enshrined in Chapter 13 (Sustainable Mountain Development) of the Declaration on Environment and Development ("Agenda 21", Rio de Janeiro, 1992), and in the Plan of Implementation of the World Summit on Sustainable Development;

RECALLING the Declaration on Environment and Sustainable Development in the Carpathian and Danube Region (Bucharest, 2001);

NOTING the pertinent provisions of and principles enshrined in relevant global, regional and sub-regional environmental legal instruments, strategies and programmes;

AIMING at ensuring a more effective implementation of such already existing instruments, and BUILDING upon other international programmes;

RECOGNIZING that the Carpathians constitute the living environment for the local people, and ACKNOWLEDGING the contribution of the local people to sustainable social, cultural and economic development, and to preserving traditional knowledge in the Carpathians;

ACKNOWLEDGING the importance of sub-regional cooperation for the protection and sustainable development of the Carpathians in the context of the 'Environment for Europe' process;

RECOGNIZING the experience gained in the framework of the Convention on the Protection of the Alps (Salzburg, 1991) as a successful model for the protection of the environment and sustainable development of mountain regions, providing a

sound basis for new partnership initiatives and further strengthening of cooperation between Alpine and Carpathian states;

BEING AWARE of the fact that efforts to protect, maintain and sustainably manage the natural resources of the Carpathians cannot be achieved by one country alone and require regional cooperation, and of the added value of transboundary cooperation in achieving ecological coherence;

Have agreed as follows:

Article 1

Geographical scope

1. The Convention applies to the Carpathian region (hereinafter referred to as the "Carpathians"), to be defined by the Conference of the Parties.
2. Each Party may extend the application of this Convention and its Protocols to additional parts of its national territory by making a declaration to the Depositary, provided that this is necessary to implement the provisions of the Convention.

Article 2

General objectives and principles

1. The Parties shall pursue a comprehensive policy and cooperate for the protection and sustainable development of the Carpathians with a view to *inter alia* improving quality of life, strengthening local economies and communities, and conservation of natural values and cultural heritage.
2. In order to achieve the objectives referred to in paragraph 1, the Parties shall take appropriate measures, in the areas covered by Articles 4 to 13 of this Convention by promoting:
  - (a) the precaution and prevention principles,
  - (b) the 'polluter pays' principle,
  - (c) public participation and stakeholder involvement,
  - (d) transboundary cooperation,
  - (e) integrated planning and management of land and water resources,
  - (f) a programmatic approach, and
  - (g) the ecosystem approach.
3. To achieve the objectives set forth in this Convention and to ensure its implementation, the Parties may, as appropriate, develop and adopt Protocols.

Article 3

Integrated approach to the land resources management

The Parties shall apply the approach of the integrated land resources management as defined in Chapter 10 of the Agenda 21, by developing and implementing appropriate tools, such as integrated management plans, relating to the areas of this Convention.

Article 4

Conservation and sustainable use of biological and landscape diversity

1. The Parties shall pursue policies aiming at conservation, sustainable use and restoration of biological and landscape diversity throughout the Carpathians. The Parties shall take appropriate measures to ensure a high level of protection and sustainable use of natural and semi-natural habitats, their continuity and connectivity, and species of flora and fauna being characteristic to the Carpathians, in particular the protection of endangered species, endemic species and large carnivores.
2. The Parties shall promote adequate maintenance of semi-natural habitats, the restoration of degraded habitats, and support the development and implementation of relevant management plans.
3. The Parties shall pursue policies aiming at the prevention of introduction of alien invasive species and release of genetically modified organisms threatening ecosystems, habitats or species, their control or eradication.
4. The Parties shall develop and/or promote compatible monitoring systems, coordinated regional inventories of species and habitats, coordinated scientific research, and their networking.
5. The Parties shall cooperate in developing an ecological network in the Carpathians, as a constituent part of the Pan-European Ecological Network, in establishing and supporting a Carpathian Network of Protected Areas, as well as enhance conservation and sustainable management in the areas outside of protected areas.
6. The Parties shall take appropriate measures to integrate the objective of conservation and sustainable use of biological and landscape diversity into sectoral policies, such as mountain agriculture, mountain forestry, river basin management, tourism, transport and energy, industry and mining activities.

Article 5

Spatial planning

1. The Parties shall pursue policies of spatial planning aimed at the protection and sustainable development of the Carpathians, which shall take into account the specific ecological and socio-economic conditions in the Carpathians and their mountain ecosystems, and provide benefits to the local people.
2. The Parties shall aim at coordinating spatial planning in bordering areas, through developing transboundary and/or regional spatial planning policies and programmes, enhancing and supporting co-operation between relevant regional and local institutions.
3. In developing spatial planning policies and programmes, particular attention should, *inter alia*, be paid to:
  - (a) transboundary transport, energy and telecommunications infrastructure and services,
  - (b) conservation and sustainable use of natural resources,
  - (c) coherent town and country planning in border areas,
  - (d) preventing the cross-border impact of pollution,
  - (e) integrated land use planning, and environmental impact assessments.

Article 6

Sustainable and integrated water/river basin management

Taking into account the hydrological, biological and ecological, and other specificities of mountain river basins, the Parties shall:

- (a) take appropriate measures to promote policies integrating sustainable use of water resources, with land-use planning, and aim at pursuing policies and plans based on an integrated river basin management approach, recognizing the importance of pollution and flood management, prevention and control, and reducing water habitats fragmentation,
- (b) pursue policies aiming at sustainable management of surface and groundwater resources, ensuring adequate supply of good quality surface and groundwater as needed for sustainable, balanced and equitable water use, and adequate sanitation and treatment of waste water,
- (c) pursue policies aiming at conserving natural watercourses, springs, lakes and groundwater resources as well as preserving and protecting wetlands and wetland ecosystems, and protecting against natural and anthropogenic detrimental effects such as flooding and accidental water pollution,
- (d) further develop a coordinated or joint system of measures, activities and early warning for transboundary impacts on the water regime of flooding and accidental water pollution, as well as co-operate in preventing and reducing the damages and giving assistance in restoration works.

Article 7

Sustainable agriculture and forestry

1. The Parties shall maintain the management of land traditionally cultivated in a sustainable manner, and take appropriate measures in designing and implementing their agricultural policies, taking into account the need of the protection of mountain ecosystems and landscapes, the importance of biological diversity, and the specific conditions of mountains as less favoured areas.
2. The Parties shall pursue policies aiming at developing and designing appropriate instruments, such as the crucially important agri-environmental programs in the Carpathians, enhancing integration of environmental concerns into agricultural policies and land management plans, while taking into account the high ecological importance of Carpathian mountain ecosystems, such as natural and semi-natural grasslands, as part of the ecological networks, landscapes and traditional land-use.
3. The Parties shall pursue policies aiming at promoting and supporting the use of instruments and programs, compatible with internationally agreed principles of sustainable forest management.
4. The Parties shall apply sustainable mountain forest management practices in the Carpathians, taking into account the multiple functions of forests, the high ecological importance of the Carpathian mountain ecosystems, as well as the less favourable conditions in mountain forests.
5. The Parties shall pursue policies aiming at designating protected areas in natural, especially virgin forests in sufficient size and number, with the purpose to restrict or adapt their use according to the objectives of conservation to be achieved.
6. The Parties shall promote practice of environmentally sound agricultural and forestry measures assuring appropriate retention of precipitation in the mountains with a view to better prevent flooding and increase safety of life and assets.

Article 8

Sustainable transport and infrastructure

1. The Parties shall pursue policies of sustainable transport and infrastructure planning and development, which take into account the specificities of the mountain environment, by taking into consideration the protection of sensitive areas, in particular biodiversity-rich areas, migration routes or areas of international importance, the protection of biodiversity and landscapes, and of areas of particular importance for tourism.
2. The Parties shall cooperate towards developing sustainable transport policies which provide the benefits of mobility and access in the Carpathians, while minimizing harmful effects on human health, landscapes, plants, animals, and their habitats, and incorporating sustainable transport demand management in all stages of transport planning in the Carpathians.
3. In environmentally sensitive areas the Parties shall co-operate towards developing models of environmentally friendly transportation.

Article 9

Sustainable tourism

1. The Parties shall take measures to promote sustainable tourism in the Carpathians, providing benefits to the local people, based on the exceptional nature, landscapes and cultural heritage of the Carpathians, and shall increase cooperation to this effect.
2. Parties shall pursue policies aiming at promoting transboundary cooperation in order to facilitate sustainable tourism development, such as coordinated or joint management plans for transboundary or bordering protected areas, and other sites of touristic interest.

Article 10

Industry and energy

1. The Parties shall promote cleaner production technologies, in order to adequately prevent, respond to and remediate industrial accidents and their consequences, as well as to preserve human health and mountain ecosystems.
2. The Parties shall pursue policies aiming at introducing environmentally sound methods for the production, distribution and use of energy, which minimize adverse effects on the biodiversity and landscapes, including wider use of renewable energy sources and energy-saving measures, as appropriate.
3. Parties shall aim at reducing adverse impacts of mineral exploitation on the environment and ensuring adequate environmental surveillance on mining technologies and practices.

Article 11

Cultural heritage and traditional knowledge

The Parties shall pursue policies aiming at preservation and promotion of the cultural heritage and of traditional knowledge of the local people, crafting and marketing of local goods, arts and handicrafts. The Parties shall aim at preserving the traditional architecture, land-use patterns, local breeds of domestic animals and cultivated plant varieties, and sustainable use of wild plants in the Carpathians.

Article 12

Environmental assessment/information system, monitoring and early warning

1. The Parties shall apply, where necessary, risk assessments, environmental impact assessments, and strategic environmental assessments, taking into account the specificities of the Carpathian mountain ecosystems, and shall consult on projects of transboundary character in the Carpathians, and assess their environmental impact, in order to avoid transboundary harmful effects.
2. The Parties shall pursue policies, using existing methods of monitoring and assessment, aiming at promoting:
  - (a) cooperation in the carrying out of research activities and scientific assessments in the Carpathians,
  - (b) joint or complementary monitoring programmes, including the systematic monitoring of the state of the environment,
  - (c) comparability, complementarity and standardization of research methods and related data-acquisition activities,
  - (d) harmonization of existing and development of new environmental, social and economic indicators,
  - (e) a system of early warning, monitoring and assessment of natural and manmade environmental risks and hazards, and
  - (f) an information system, accessible to all Parties.

Article 13

Awareness raising, education and public participation

1. The Parties shall pursue policies aiming at increasing environmental awareness and improving access of the public to information on the protection and sustainable development of the Carpathians, and promoting related education curricula and programmes.
2. The Parties shall pursue policies guaranteeing public participation in decision-making relating to the protection and sustainable development of the Carpathians, and the implementation of this Convention.

Article 14

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties (hereinafter referred to as the "Conference") is hereby established.
2. The Conference shall discuss common concerns of the Parties and make the decisions necessary to promote the effective implementation of the Convention. In particular, it shall:
  - (a) regularly review and support the implementation of the Convention and its Protocols,
  - (b) adopt amendments to the Convention pursuant to Article 19,
  - (c) adopt Protocols, including amendments thereto, pursuant to Articles 18,
  - (d) nominate its President and establish an intersessional executive body, as appropriate and in accordance with its Rules of Procedure,

- (e) establish such subsidiary bodies, including thematic working groups, as are deemed necessary for the implementation of the Convention, regularly review reports submitted by its subsidiary bodies and provide guidance to them,
  - (f) approve a work program, financial rules and budget for its activities, including those of its subsidiary bodies and the Secretariat, and undertake necessary arrangements for their financing pursuant to Article 17,
  - (g) adopt its Rules of Procedure,
  - (h) adopt or recommend measures to achieve the objectives laid down in Articles 2 to 13,
  - (i) as appropriate, seek the cooperation of competent bodies or agencies, whether national or international, governmental or non-governmental and promote and strengthen the relationship with other relevant conventions while avoiding duplication of efforts, and
  - (j) exercise other functions as may be necessary for the achievement of the objectives of the Convention.
3. The first session of the Conference shall be convened not later than one year after the date of entry into force of the Convention. Unless otherwise decided by the Conference, ordinary sessions shall be held every three years.
4. Extraordinary sessions of the Conference shall be held at such other times as may be decided either by the Conference at ordinary session or at the written request of any Party, provided that, within three months of the request being communicated to all the other Parties by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.
5. The Parties may decide to admit as observers at the ordinary and extraordinary sessions of the Conference:
- (a) any other State,
  - (b) any national, intergovernmental or non-governmental organization the activities of which are related to the Convention.
- The conditions for the admission and participation of observers shall be established in the Rules of Procedure. Such observers may present any information or report relevant to the objectives of the Convention.
6. The Conference shall reach its decisions by consensus.

Article 15

Secretariat

1. A Secretariat is hereby established.
2. The functions of the Secretariat shall be:
  - (a) to make arrangements for sessions of the Conference and to provide them with services as required,
  - (b) to compile and transmit reports submitted to it,
  - (c) to coordinate its activities with the secretariats of other relevant international bodies and conventions,
  - (d) to prepare reports on the exercising of its functions under this Convention and its Protocols, including financial reports, and present them to the Conference,

- (e) to facilitate research, communication and information exchange on matters relating to this Convention, and
- (f) to perform other secretariat functions as may be determined by the Conference.

Article 16

Subsidiary bodies

The subsidiary bodies, including thematic working groups established in accordance with Article 14 paragraph 2 (e), shall provide the Conference, as necessary, with technical assistance, information and advice on specific issues related to the protection and sustainable development of the Carpathians.

Article 17

Financial contributions

Each Party shall contribute to the regular budget of the Convention in accordance with a scale of contributions as determined by the Conference.

Article 18

Protocols

1. Any Party may propose Protocols to the Convention.
2. The draft Protocols shall be circulated to all Parties through the Secretariat not later than six months before the Conference session at which they are to be considered.
3. The Protocols shall be adopted and signed at the Conference sessions. The entry into force, amendment of and withdrawal from the Protocols shall be done *mutatis mutandis* in accordance with Articles 19, 21 paragraphs 2 to 4 and Article 22 of the Convention. Only a Party to the Convention may become Party to the Protocols.

Article 19

Amendments to the Convention

1. Any Party may propose amendments to the Convention.
2. The proposed amendments shall be circulated to all Parties to the Convention through the Secretariat not later than six months before the Conference session at which the amendments are to be considered.
3. The Conference shall adopt the proposed amendments to the Convention by consensus.
4. The amendments to the Convention shall be subject to ratification, approval or acceptance. The amendments shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fourth instrument of ratification, approval or acceptance. Thereafter, the amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date of deposit of its instrument of ratification, approval or acceptance.

Article 20

Settlement of disputes

The Parties shall settle disputes arising from the interpretation or implementation of the Convention by negotiation or any other means of dispute settlement in accordance with international law.

Article 21

Entry into force

1. This Convention shall be open for signature at the Depositary from 22 May 2003 to 22 May 2004.
2. This Convention shall be subject to ratification, acceptance, or approval by the Signatories. The Convention shall be open for accession by non-Signatories. Instruments of ratification, acceptance, approval and accession shall be deposited with the Depositary.
3. The Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fourth instrument of ratification, approval, acceptance or accession.
4. Thereafter the Convention shall enter into force for any other Party on the ninetieth day from the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 22

Withdrawal

Any Party may withdraw from the Convention by means of a notification in writing addressed to the Depositary. The withdrawal shall become effective on the one hundred eightieth day after the date of the receipt of the notification by the Depositary.

Article 23

Depositary

1. The Depositary of the Convention shall be the Government of Ukraine.
2. The Depositary shall notify all the other Parties of
  - (a) any signature of the Convention and its Protocols,
  - (b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession,
  - (c) the date of entry into force of the Convention as well as its Protocols or amendments thereto, and the date of their entry into force for any other Party,
  - (d) any notifications of withdrawal from the Convention or its Protocols and the date on which such withdrawal becomes effective for a particular Party,
  - (e) the deposit of any declaration according to Article 1 paragraph 2.

Done at Kyiv, Ukraine on 22 May 2003 in one original in the English Language.

The original of the Convention shall be deposited with the Depositary, which shall distribute certified copies to all Parties.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention:

ОКВИРНА КОНВЕНЦИЈА О ЗАШТИТИ И ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ КАРПАТА

„Стране”,

ПОТВРЂУЈУЋИ да Карпати представљају јединствено природно благо изузетне лепоте и еколошке вредности, важан резервоар биодиверзитета, извориште великих река, станиште и склониште од суштинске важности за многе угрожене биљне и животињске врсте и највећу област у Европи, прекривену нетакнутим шумама, и СВЕСНЕ да Карпати представљају важну еколошку, економску, културну, рекреативну и животну средину у срцу Европе, коју деле бројни народи и земље;

УОЧАВАЈУЋИ важност и еколошку, културну и друштвено-економску вредност планинских региона, које су навеле Генералну скупштину Уједињених нација да 2002. годину прогласе Међународном годином планина; СХВАТАЈУЋИ важност планинских области, како је утврђено у Поглављу 13 (Одрживи развој планина) Декларације о животној средини и развоју („Агенда 21”, Рио де Жанеиро, 1992) и у Плану имплементације Светског самита о одрживом развоју;

ПОЗИВАЈУЋИ СЕ на Декларацију о животној средини и одрживом развоју у региону Карпата и Дунава, коју је усвојио Самит о животној средини и одрживом развоју у региону Карпата и Дунава (Букурешт, 2001);

КОНСТАТУЈУЋИ релевантне одредбе и принципе утврђене релевантним глобалним, регионалним и субрегионалним еколошким правним инструментима, стратегијама и програмима;

У ЦИЉУ обезбеђивања ефикасније примене таквих већ постојећих инструмената, и НАДОВЕЗУЈУЋИ СЕ на друге међународне програме;

ПРЕПОЗНАЈУЋИ да Карпати представљају средину у којој живи локално становништво, и ПОТВРЂУЈУЋИ допринос локалног становништва одрживом друштвеном, културном и економском развоју, као и очувању традиционалног знања на Карпатима;

ПОТВРЂУЈУЋИ важност субрегионалне сарадње у заштити и одрживом развоју Карпата у контексту процеса „Животна средина за Европу”;

ПРЕПОЗНАЈУЋИ да искуство стечено у оквиру Конвенције о заштити Алпа (Салцбург, 1991. године) представља успешан модел заштите животне средине и одрживог развоја планинских региона, који пружа чврсту основу за нове иницијативе партнерских односа и даље јачање сарадње између алпских и карпатских држава;

СВЕСНИ чињенице да напори у циљу заштите, очувања и одрживог управљања природним ресурсима Карпата не могу да буду реализовани од стране само једне земље, већ захтевају регионалну сарадњу, као и додатне вредности прекограничне сарадње на постизању еколошке кохерентности;

Сложиле су се о следећем:

Географски обим

Члан 1.

1. Конвенција се односи на Карпатски регион (у даљем тексту: „Карпати”), који ће бити дефинисан на Конференцији Страна.

2. Свака Страна може да прошири примену ове Конвенције и њених Протокола на додатне делове своје националне територије упућивањем декларације Депозитару, уколико је то неопходно ради спровођења одредби Конвенције.

Општи циљеви и принципи

Члан 2.

1. Стране се обавезују да воде свеобухватну политику и сарађују у циљу заштите и одрживог развоја Карпата са намером да се, између осталог, побољша квалитет живота, ојачају локалне привреде и заједнице и очувају природне вредности и културно наслеђе.

2. Да би се остварили циљеви из става 1, Стране се обавезују да ће предузети одговарајуће мере, у областима које покривају чланови 4 до 13 ове Конвенције, тако што ће промовисати:

- (а) принципе предострожности и превенције,
- (б) принцип „загађивач плаћа,”
- (в) учешће јавности и ангажовање заинтересованих страна,
- (г) прекограничну сарадњу,
- (д) интегрисано планирање и управљање земљишним и водним ресурсима,
- (ђ) програмски приступ, и
- (е) екосистемски приступ.

3. Да би се остварили циљеви утврђени у овој Конвенцији и да би се осигурала њихова примена, Стране могу да, по потреби, израде и усвоје Протоколе.

Интегрисани приступ управљању земљишним ресурсима

Члан 3.

Стране се обавезују да ће применити приступ интегрисаног управљања земљишним ресурсима, како је дефинисано у Поглављу 10 Агенде 21, тако што ће развијати и примењивати одговарајућа средства, као што су планови интегрисаног управљања, који су у вези са областима на које се односи ова Конвенција.

Очување и одрживо коришћење биолошке и предеоне разноврсности

Члан 4.

1. Стране се обавезују да ће водити политику која има за циљ да омогући очување, одрживо коришћење и обнављане биолошке и предеоне разноврсности широм Карпата. Стране се обавезују да ће предузети одговарајуће мере како би осигурале висок ниво заштите и одрживе употребе природних и полу-природних станишта, њиховог континуитета и повезаности, као и биљних и животињских врста карактеристичних за Карпате, нарочито кад је реч о заштити угрожених врста, ендемских врста и великих месождера.

2. Стране се обавезују да ће промовисати адекватно одржавање полуприродних станишта, обнову деградираних станишта, као и да ће подржати израду и имплементацију релевантних планова управљања.

3. Стране се обавезују да ће водити политику чији је циљ да спречи увођење страних инвазивних врста и генетски модификованих организама које

угрожавају екосистеме, станишта или врсте, као и њихова контрола или уништавање.

4. Стране се обавезују да ће развијати и/или промовисати компатибилне системе мониторинга, координиране регионалне инвентаре врста и станишта, координирано научно истраживање, и њихово умрежавање.

5. Стране се обавезују да ће сарађивати на развоју еколошке мреже на Карпатима, као саставног дела Паневропске еколошке мреже, на оснивању и пружању подршке Карпатској мрежи заштићених области, као и на унапређењу очувања и одрживог управљања у областима изван заштићених области.

6. Стране се обавезују да ће предузети одговарајуће мере у циљу интегрисања циљева очувања и одрживог коришћења биолошке и предеоне разноврсности у секторске политике, попут планинске пољопривреде, планинског шумарства, управљања речним басенима, туризма, саобраћаја и енергетике, индустрије и делатности у области рударства.

Просторно планирање

Члан 5.

1. Стране се обавезују да ће водити политику просторног планирања која има за циљ заштиту и одрживи развој Карпата, а која ће узети у обзир специфичне еколошке и друштвено-економске услове на Карпатима и њиховим планинским екосистемима, и бити од користи локалном становништву.

2. Стране ће имати за циљ координацију просторног планирања у пограничним областима, путем израде прекограничних и/или регионалних политика и програма просторног планирања, као и унапређење и пружање подршке сарадњи између релевантних регионалних и локалних институција.

3. Током израде политика и програма просторног планирања, посебна пажња треба, између осталог, да се обрати на:

- (а) прекогранични транспорт, енергетску и телекомуникациону инфраструктуру и услуге,
- (б) очување и одрживи развој природних ресурса,
- (в) кохерентно урбано и рурално планирање у пограничним областима,
- (г) превенцију прекограничног утицаја загађења,
- (д) интегрисано планирање коришћења земљишта, и процену утицаја на животну средину.

Одрживо и интегрисано управљање водама/речним басенима

Члан 6.

Узевши у обзир хидролошке, биолошке и еколошке, као и друге специфичности планинских речних басена, Стране се обавезују да ће:

- (а) предузети одговарајуће мере у циљу промовисања политике која интегрише одрживо коришћење водених ресурса, са планирањем употребе земљишта, и имају за циљ да воде политику и планове који се заснивају на приступу интегрисаног управљања речним басенима, уочавајући важност управљања, превенције и контроле загађења и поплава, као и смањење фрагментације водних станишта,

- (б) спроводити политику која има за циљ одрживо управљање ресурсима површинских и подземних вода, обезбеђујући адекватне количине квалитетних површинских и подземних вода потребних за одрживо, уравнотежено и равноправно коришћење вода, као и за адекватне санитарне мере и третман отпадних вода,
- (в) спроводити политику која има за циљ очување природних водених токова, извора, језера и ресурса подземних вода, као и очување и заштиту мочвара и мочварних екосистема, и заштиту од природних и антропогених штетних ефеката као што су поплаве или загађење воде услед удеса,
- (г) даље развијати координирани или заједнички систем мера, активности и ране најаве прекограничних утицаја поплава или загађења вода услед удеса на водени режим, као и сарађивати на превенцији и смањењу штета и пружању помоћи у радовима на обнови.

Одржива пољопривреда и шумарство

Члан 7.

1. Стране се обавезују да ће задржати управљање земљиштем које се традиционално обрађује на одржив начин, и да ће предузети одговарајуће мере на креирању и примени своје пољопривредне политике, узевши у обзир потребу за заштитом планинских екосистема и предела, важност биолошке разноврсности, и специфичне услове планина, које су у мањој мери предмет интересовања.
2. Стране се обавезују да ће водити политику која има за циљ развој и креирање одговарајућих инструмената, као што су суштински важни агро-еколошки програми у области Карпата, унапређење интегрисања еколошких проблема у пољопривредну политику и планове управљања земљиштем, истовремено узевши у обзир велику еколошку важност екосистема Карпатских планина, попут природних и полу-природних пашњака, као дела еколошких мрежа, предела и традиционалног коришћења земљишта.
3. Стране се обавезују да ће водити политику која има за циљ промовисање и пружање подршке коришћењу инструмената и програма, компатибилних са међународно прихваћеним принципима одрживог управљања шумама.
4. Стране се обавезују да ће примењивати праксу одрживог управљања планинским шумама на Карпатима, узевши у обзир вишеструке функције шума, велику еколошку важност планинских екосистема Карпата, као и мање повољне услове у планинским шумама.
5. Стране ће водити политику која има за циљ да одреди заштићене области у природним, нарочито нетакнутим шумама, које ће бити довољно велике и бројне, са циљем да се ограничи или прилагоди њихова употреба, у складу са циљевима очувања који треба да буду достигнути.
6. Стране се обавезују да ће промовисати праксу еколошки безбедних мера у пољопривреди и шумарству, којима се обезбеђује одговарајуће задржавање атмосферских падавина у циљу ефикасније превенције поплава и повећавања безбедности живота и имовине.

Одрживи транспорт и инфраструктура

Члан 8.

1. Стране се обавезују да ће водити политику планирања и развоја одрживог транспорта и инфраструктуре, која узима у обзир специфичности планинског окружења, водећи рачуна о заштити осетљивих области, нарочито области богатих биодиверзитетом, миграционих путева или области од међународног значаја, заштити биодиверзитета и предела, и о областима од посебне важности за туризам.
2. Стране се обавезују да ће сарађивати у циљу развоја одрживе политике транспорта, која пружа користи од мобилности и приступа Карпатима, истовременоводећи на најмању могућу меру штетне ефекте на здравље људи, пределе, биљке, животиње и њихова станишта, и укључењем захтева за одрживим управљањем транспортом у свим фазама планирања транспорта у областима Карпата.
3. У еколошки осетљивим областима Стране се обавезују да ће сарађивати у циљу развијања модела еколошки безбедног транспорта.

Одрживи туризам

Члан 9.

1. Стране се обавезују да ће предузети мере на промовисању одрживог развоја у области Карпата, на тај начин доносећи корист локалном становништву, а на основу изузетне природе, предела и културног наслеђа Карпата, и да ће интензивније сарађивати на постизању тих циљева.
2. Стране се обавезују да ће водити политику која има за циљ да промовише прекограничну сарадњу, како би се омогућио развој одрживог туризма, као што су координирани или заједнички планови управљања прекограничним или пограничним заштићеним областима, и другим локацијама од туристичког значаја.

Индустрија и енергија

Члан 10.

1. Стране се обавезују да ће промовисати технологије чистије производње, у циљу адекватне превенције индустријских удеса, реаговања на последице истих и њихове касније ремедијације, као и очувања људског здравља и планинских екосистема.
2. Стране се обавезују да ће водити политику чији је циљ увођење еколошки безбедних метода производње, дистрибуције и употребе енергије, које свде на најмању могућу меру негативне ефекте на биодиверзитет и пределе, укључујући ширу употребу обновљивих извора енергије и мера уштеде енергије, како је примерено.
3. Стране ће имати за циљ смањење негативних утицаја експлоатације руда на животну средину и обезбеђивање адекватног еколошког надзора над рударском технологијом и праксама.

Културно наслеђе и традиционално знање

Члан 11.

Стране се обавезују да ће водити политику чији је циљ очување и промовисање културног наслеђа и традиционалног знања локалног становништва, као и израда и рекламирање локалних производа, уметничких предмета и рукотворина. Стране ће имати за циљ очување традиционалне архитектуре, образаца коришћења земљишта, као и локалних узгајивачница домаћих животиња и варијетета култивисаних биљака, као и одрживо коришћење дивљих биљака у области Карпата.

Процена животне средине/информациони систем, мониторинг и рано упозоравање

Члан 12.

1. Стране се обавезују да ће примењивати, где је то неопходно, процене ризика, процене утицаја на животну средину и стратешке процене животне средине, узимајући у обзир специфичности карпатских планинских екосистема, и да ће се консултовати у вези са пројектима прекограничног карактера у области Карпата, и да ће вршити процене њиховог утицаја на животну средину, како би се избегли штетни ефекти по животну средину.

2. Стране се обавезују да ће водити политику, користећи методе мониторинга и процене, у циљу промовисања:

- (а) сарадње на спровођењу истраживачких активности и научних процена у области Карпата,
- (б) заједничке или комплементарне мониторинг програме, укључујући систематски мониторинг стања животне средине,
- (в) упоредивост, комплементарност и стандардизацију истраживачких метода и активности на прикупљању података с тим у вези,
- (г) хармонизацију постојећих и израду нових еколошких, друштвених и економских индикатора,
- (д) систем раног упозорења, мониторинга и процене природних и људским фактором проурокованих ризика и опасности,
- (ђ) информациони систем, доступан свим Странама.

Подизање свести, образовање и учешће јавности

Члан 13.

1. Стране се обавезују да ће водити политику која има за циљ подизање еколошке свести и побољшање приступа јавности информацијама о заштити и одрживом развоју Карпата, као и промовисање образовних наставних планова и програма са тим у вези.

2. Стране се обавезују да ће водити политику која гарантује учешће јавности у процесу доношења одлука у вези са заштитом и одрживим развојем Карпата, као и имплементацију ове Конвенције.

Конференција Страна

Члан 14.

1. Овим се формира Конференција Страна (у даљем тексту: „Конференција”).

2. Конференција треба да разматра питања од заједничког интереса за Стране и да донесе одлуке неопходне за ефикасну имплементацију Конвенције. Посебно, њени задаци су следећи:

- (а) да редовно врши преглед и пружа подршку имплементацији Конвенције и њених Протокола,
- (б) да усваја амандмане на Конвенцију, у складу са чланом 19,
- (в) да усваја Протоколе, укључујући амандмане на њих, у складу са чланом 18,
- (г) да именује свог Председника и да оснује извршно тело које ће заседати између седница, како је примерено и у складу са Пословником,
- (д) да оснује пратећа тела, укључујући тематске радне групе, која се сматрају неопходним за имплементацију Конвенције, да редовно прегледа извештаје достављене од стране пратећих тела и да им пружа упутства за рад,
- (ђ) да одобрава програм рада, финансијска правила и буџет за своје активности, укључујући оне за пратећа тела и Секретаријат, као и да предузима потребне активности за њихово финансирање, у складу са чланом 17,
- (е) да усвоји свој Пословник,
- (ж) да усвоји или предложи мере неопходне да би се остварили циљеви утврђени у члановима 2 до 13,
- (з) тамо где је то примерено, да успоставља сарадњу са компетентним телима или агенцијама, било националним или међународним, владиним или невладиним и да промовише и јача везу са осталим релевантним конвенцијама, истовремено избегавајући дуплирање активности, и
- (и) да обавља остале функције које могу бити неопходне за постизање циљева ове Конвенције.

3. Прво заседање Конференције треба да буде сазвано најкасније годину дана након ступања на снагу Конвенције. Осим ако Конференција донесе другачију одлуку, редовне седнице ће се одржавати сваке треће године.

4. Ванредне седнице Конференције се одржавају у неко друго време о којем одлучи Конференција на редовном заседању или на писмени захтев било које Стране, под условом да, у року од три месеца након што Секретаријат достави захтев свим осталим Странама, добије подршку барем једне трећине Страна.

5. Стране могу да одлуче могућност приступа у својству посматрача на редовним и ванредним заседањима Конференције:

- (а) било којој другој Држави,
- (б) било којој националној, међу-владиној или невладиној организацији чије активности су у вези са Конвенцијом.

Услови за пријем и учешће посматрача биће утврђени Пословником. Ти посматрачи могу да представе било коју информацију или извештај који је релевантан за Конвенцију.

6. Конференција одлуке доноси консензусом.

Секретаријат

Члан 15.

1. Секретаријат се овим формира.
2. Функције Секретаријата су следеће:
  - (а) да припрема седнице Конференције и да пружа потребне услуге са тим у вези;
  - (б) прикупљање и прослеђивање извештаја достављених Секретаријату,
  - (в) координација активности са секретаријатима других релевантних међународних тела и конвенција,
  - (г) припрема извештаја о обављању својих функција у оквиру ове Конвенције и њених Протокола, укључујући финансијске извештаје, и презентовање истих на Конференцији,
  - (д) да омогући истраживање, комуникацију и размену информација о питањима у вези са овом Конвенцијом,
  - (ђ) вршење других функција Секретаријата које буду одређене од стране Конференције.

Пратећа тела

Члан 16.

Пратећа тела, укључујући тематске радне групе основане у складу са чланом 14, тачка 2 (д), уколико буде било потребно, пружиће Конференцији техничку помоћ, информације и савете о специфичним питањима у вези са заштитом и одрживим развојем Карпата.

Финансијски допринос

Члан 17.

Свака Страна даће допринос редовном буџету Конвенције у складу са скалом доприноса утврђеном од стране Конференције.

Протоколи

Члан 18.

1. Свака Страна може да предложи Протоколе Конвенције.
2. Нацрти Протокола ће бити достављени свим Странама преко Секретаријата, најкасније шест месеци пре заседања Конференције на којој треба да буду разматрани.
3. Протоколи ће бити усвојени и потписани на заседањима Конференције. Ступање на снагу, доношење амандмана и повлачење из Протокола ће се вршити *mutatis mutandis* у складу са члановима 19, 21. тачкама 2. до 4. и чланом 22. Конвенције. Само Страна Конвенције може постати Страна Протокола.

Амандмани на Конвенцију

Члан 19.

1. Свака страна може да предложи амандман на Конвенцију.

2. Предложени амандмани биће достављени свим Странама Конвенције кроз Секретаријат, најкасније шест месеци пре заседања Конференције, на којој ће амандмани бити разматрани.
3. Конференција ће усвојити предложене амандмане на Конвенцију путем консензуса.
4. Амандмани на Конвенцију подлежу ратификацији, одобрењу или прихватању. Амандмани ће ступити на снагу деведесетог дана након датума депоновања четвртог инструмента ратификације, одобрења или прихватања. Након тога, амандмани ступају на снагу за друге Стране деведесетог дана након датума депоновања њиховог инструмента ратификације, одобрења или прихватања.

Решавање спорова

Члан 20.

Стране се обавезују да ће решавати спорове настале из тумачења или примене Конвенције путем преговора или на неки други начин решавања спора у складу са међународним правом.

Ступање на снагу

Члан 21.

1. Ова Конвенција биће отворена за потписивање код Депозитара од 22. маја 2003. до 22. маја 2004. године.
2. Ова Конвенција подлеже ратификацији, прихватању, или одобрењу од стране потписника. Конвенција ће бити отворена за приступање оних који нису потписници. Инструменти ратификације, прихватања, одобрења и приступања биће депоновани код Депозитара.
3. Конвенција ће ступити на снагу деведесетог дана након датума депоновања четвртог инструмента ратификације, одобрења, прихватања или приступања.
4. Након тога, Конвенција ће ступити на снагу за све друге Стране деведесетог дана од датума депоновања њиховог инструмента ратификације, одобрења, прихватања или приступања.

Иступање

Члан 22.

Све Стране могу да иступе из Конвенције путем писаног обавештења упућеног Депозитару. Иступање ступа на снагу сто осамдесетог дана од датума када је Депозитар примио поруку.

Депозитар

Члан 23.

1. Депозитар Конвенције биће Влада Украјине
2. Депозитар ће све друге Стране обавестити о:
  - (а) сваком потписивању Конвенције и њених протокола,
  - (б) депоновању било ког инструмента ратификације, прихватања, одобрења или приступања,

- (в) датуму ступања на снагу Конвенције, као и њених протокола или амандмана на њих, и датуму њиховог ступања на снагу за сваку другу Страну,
- (г) било које обавештење о иступању из Конвенције или њених протокола и датуму ступања на снагу тог иступања за одређену Страну,
- (д) депоновању било које декларације у складу са чланом 1, тачка 2.

Састављено у Кијеву, 22. маја 2003. године у једном оригиналу на енглеском језику.

Оригинал Конвенције биће депонован код Депозитара, који ће оверене копије доставити свим Странама.

ПОТВРЂУЈУЋИ ово, доле потписани, прописно овлашћени, потписали су ову Конвенцију.”

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".